

**Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa
Urzędu Miejskiego w Szubinie**

**Sprawozdanie z przeprowadzonych kontroli
na terenie Gminy i Miasta Szubin
pod względem posiadania umów
na odbiór odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych
za okres od 1.09.2007r. do 31.05.2008r.**

**Autorami sprawozdania są pracownicy
Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa
Urzędu Miejskiego w Szubinie**

czerwiec 2008

Wprowadzenie

W związku z pojawiającą się na terenie gminy Szubin coraz większą ilością odpadów porzucanych w miejscach do tego nie przeznaczonych oraz nieprawidłowościami w gospodarce nieczystościami ciekłymi od 1 września 2007r. w Urzędzie Miejskim w Szubinie został zatrudniony pracownik do przeprowadzania kontroli posesji w zakresie wywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązków nałożonych przez ustawę z dnia 13 września 1996r. O utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005r. Nr 236, poz. 2008 z późn. zm) w zakresie posiadania umów na odbiór odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych.

Nalożone obowiązki

Zgodnie z art. 5 ust. 1 w/w ustawy właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez:

1. wyposażenie nieruchomości w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
2. przyłączanie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych, przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych.
3. zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie,
  - 3a. gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych,
  - 3b. pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi,
4. uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego, położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości; właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych,

5. realizację innych obowiązków określonych w regulaminie.
6. właściciele nieruchomości przy wykonywaniu tych obowiązków obowiązani są do udokumentowania, w formie umowy korzystanie z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych przez okazanie umowy i dowodów płacenia za takie usługi.

Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku zawarte są w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Szubin”, który został uchwalony Uchwałą Nr XXXVI/291/06 Rady Miejskiej w Szubinie z dnia 20 kwietnia 2006 roku.

Zgodnie z regulaminem na każdej posiadłości zamieszkałej lub na której prowadzona jest działalność gospodarcza musi być co najmniej jeden pojemnik o objętości nie mniejszej niż 110 l. Jeżeli objętość pojemnika nie wystarcza na przyjęcie rosnących odpadów komunalnych drobnych, należy zamówić ustawienie dodatkowych pojemników lub zwiększyć częstotliwość wywozu zgodnie z regulaminem. Średnia ilość odpadów komunalnych przypadająca na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym w ciągu tygodnia wynosi 15 l.

Przytoczona wcześniej ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w art. 3 nałożyła na gminę obowiązek prowadzenia ewidencji:

1. zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej,
2. przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej,
3. umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy.

Efekty kontroli

Realizację zadań nałożonych na właścicieli nieruchomości gmina sprawdza przez kontrole. Wyczerpujące zestawienie wyników pierwszych kontroli obrazuje tabela nr 1, natomiast tabela nr 2 przedstawia wykonanie zaleceń pokontrolnych.

Ogłędziny poszczególnych nieruchomości były wcześniej zapowiadane poprzez ogłoszenia wywieszane przez sołtysów i pracowników Urzędu na tablicach ogłoszeń. W niektórych miejscowościach kontroler wizytował w godzinach popołudniowych, aby zastać mieszkańców na nieruchomościach. Podczas kontroli wymagane było przedstawienie następujących dokumentów:

1. umowy na odbiór odpadów komunalnych wraz z rachunkami,
2. umowy na odbiór nieczystości ciekłych wraz z rachunkami lub
3. rachunków świadczących o podłączeniu do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

W przypadku, gdy określona posesja nie spełniała wymagań regulaminu, tj. nie posiadała rachunków potwierdzających pozbycie się odpadów, bądź nieczystości zgodnie z wymogami prawa, właściciel lub użytkownik nieruchomości otrzymywał na piśmie zalecenia z określonym terminem ich wykonania. Następnie w przypadku przedstawienia w Urzędzie Miejskim w Szubinie pełnej dokumentacji, sprawa była zamykana. W przypadku nie okazania wymaganych dokumentów w określonym terminie, przeprowadzona była powtórna kontrola (wyniki w tabeli nr 2).

Należy stwierdzić, że pod względem posiadania umów na odbiór odpadów komunalnych po pierwszej kontroli najgorzej wypadła miejscowość Zalesie – 46 % nieruchomości nie posiadało pojemnika na odbiór odpadów. Kolejnymi były Stary Jaruzyn – 39%, Zamość i Wąsosz po – 32 %. Mieszkańcy tłumaczyli brak własnych pojemników tym, że wszystkie odpady umieszczają w pojemnikach do segregacji, a część spalają w piecach. Niektórzy tłumaczyli brak pojemnika faktem nie posiadania odpadów w ogóle. Najlepszą miejscowością pod względem posiadania pojemników okazały się Słupy – tylko 7% nieruchomości nie posiadało własnych pojemników, Szubin – 11 %, Samokłęski Małe -17%.

Odnosnie posiadania umów na odbiór nieczystości ciekłych najlepiej wypadła miejscowość Stary Jaruzyn – tylko 36% nieruchomości nie posiadała umów i rachunków na wywóz ścieków, następnie Samokłęski Duże – 50%, Kowalewo – 52%. Najgorzej sytuacja wyglądała w Słonawach, gdzie brakowało 91% umów na wywóz ścieków, Słupach – 86% i Zalesiu – 84%. Tak duże braki umów i rachunków za wywóz nieczystości nie świadczą o nie wywożeniu szamb, ale o braku wiedzy na temat obowiązku zawierania umów z przewoźnikami i przechowywania rachunków potwierdzających usługę. Są jednak takie

nieruchomości (pojedyncze przypadki), których właściciele odprowadzają ścieki do wspólnego zbiornika z odchodami zwierząt, a inni przyznali, że ścieki bezpośrednio z szamba wywożą na własne pola uprawne. Zdarzają się przypadki wylewania nieczystości do rowów melioracyjnych. Nagminnym zjawiskiem jest zbyt mała częstotliwość opróżniania szamba (1- 2 razy w roku) pomimo jego niewielkiej pojemności i dużej liczbie osób korzystających, co nasuwa podejrzenia, że szambo jest nieszczelne lub właściciel pozbywa się ścieków we własnym zakresie. Na terenie naszej gminy są też takie nieruchomości, gdzie nie ma łazienek, ani też instalacji sanitarnej – 98 skontrolowanych nieruchomości. Najwięcej posesji nie posiadających szamba znajduje się w miejscowości Słonawy – 30,5%, Ciężkowo – 11,5%, Stary Jaruzyn – 11,4%. Nieruchomości te zamieszkuje przeważnie ludźmi starsi i ubodzy, którzy przyzwyczaili się do takiego standardu życia i trudno jest im to zmienić. Niektóre z tych posesji nie posiadały również bieżącej wody.

Wyniki zaleceń pokontrolnych

Na dzień 30 maja b.r. 80% właścicieli nieruchomości w mieście Szubinie, którzy nie posiadali wcześniej pojemników zawarli stosowne umowy. Na terenie gminy obowiązek ten wykonało w miejscowości Kowalewo - 71% właścicieli nieruchomości, Zamość - 65%. Najmniej umów zawarto w Pińsku – 14%, Słupach – 17%, Żędowie -20%.

Pod względem wywozu nieczystości ciekłych największą poprawę zanotowano w Zamościu – 92%, Pińsku- 85%, Kołaczkanie – 79%. Najmniejszą poprawę zauważono w Starym Jaruzynie – 23%, Ciężkowie – 50%, 53% Wąsoszu i Zalesiu. Mieszkańcy zgłaszali często uwagi dotyczące niskiej jakości usług wykonywanych przez przewoźników nieczystości ciekłych, takie jak: niesłowność, wysokie ceny usług (od 9 do 30 zł /m³ nieczystości), niechęć zawierania umów.

Ogólnie na terenie skontrolowanych nieruchomości Miasta i Gminy Szubin 55% mieszkańców podpisało stosowne umowy o wywóz odpadów i 63% na odbiór nieczystości ciekłych. W 93 przypadkach zauważono zbyt małą częstotliwość wywozu odpadów komunalnych z pojemników, w stosunku do ilości zamieszkałych osób, biorąc pod uwagę normy wytwarzanych odpadów przyjęte w regulaminie. Po kontroli do 31 maja br. 32 gospodarstwa zwiększyły częstotliwość wywozu odpadów.

Należy również zaznaczyć, że na terenie całej gminy jest grupa osób, które nie posiadają do dziś pojemników na odpady i twierdzą, że zapisy regulaminu i ustawy są zbyt rygorystyczne oraz krzywdzące, w związku z tym nie zamierzają się do nich dostosować. Powyższe przypadki będą rozpatrywane indywidualnie.

Wnioski końcowe

Przeprowadzone kontrole na 2260 posesjach na terenie gminy ujawniły nieprawidłowości w gospodarce odpadami i ściekami oraz pozwoliły na sformułowanie następujących wniosków końcowych:

1. Wskazane jest zwiększenie wiedzy właścicieli nieruchomości w zakresie wywiązywania się z obowiązków nałożonych przez ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz regulamin.
2. Powinno się dostosować regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie Szubin do potrzeb mieszkańców w kwestii dotyczącej norm odpadów przypadających na jednego mieszkańca.
3. Należy zintensyfikować budowę sieci kanalizacyjnej szczególnie w miejscowościach najbardziej oddalonych od Szubina, ze względu na wysoki koszt transportu ścieków wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków.
4. Dzięki kontroli gmina wzbogaciła się o wiele cennych informacji, jakich wcześniej nie posiadała: o ilości przydomowych oczyszczalni ścieków, ilości zbiorników bezodpływowych, ilości nieruchomości podłączonych do sieci kanalizacyjnej.
5. W krótkim czasie zwiększyła się ilość umów na odbiór odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych, a dzięki temu zmniejszyła się ilość dzikich zrzutów odpadów i ścieków do środowiska.
6. Konieczna jest dalsza kontrola mieszkańców w zakresie pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych w celu prowadzenia przez mieszkańców prawidłowej gospodarki odpadami i nieczystościami ciekłymi oraz wyrobienia odpowiednich nawyków w społeczeństwie.

NACZELNIK WYDZIAŁU

Iwona Kubiak

Tabela nr 1 - Zestawienie wyników pierwszych kontroli

Miejscowość	Ilość przeprowadzonych kontroli	Nieczystości ciekłe							Odpady komunalne			Nie zastano nikogo na posesji	Nie wypuszczono na teren posesji
		Ilość zbiorników bezodpływowych	Ilość posesji podłączonych do kanalizacji miejskiej	Ilość posesji podłączonych do kanalizacji deszczowej	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	Brak umów i rachunków na wywóz szamba	Brak zbiornika bezodpływowego	Brak pojemnika na odpady	Za małą częstotliwość wywozu pojemnika				
Szubin	815	270	476	38	17	192 71%	13 1,6%	87 11%	23	1	-		
Stupy	92	29	-	-	-	25 86%	1 1,1%	6 7%	7	-	-		
Ciężkowo	61	40	-	-	-	26 65%	7 11,5%	19 31%	4	-	14		
Kowalewo	103	77	12	-	5	40 52%	9 8,7%	21 20%	2	-	-		
Zamość	96	88	-	-	4	48 55%	4 4,2%	31 32%	1	1	-		
Tur	112	81	23	-	4	53 65%	4 3,6%	33 29%	1	-	-		
Stary Jaruzyn	70	61	-	-	1	22 36%	8 11,4%	27 39%	8	-	-		
Żędowo	23	22	-	-	-	16 73%	1 4,3%	5 22%	-	-	-		

Królikowo	115	95	-	-	-	66 69%	10 8,7%	35 30%	9	-	10
Wąsosz	34	31	-	-	-	17 55%	3 8,8%	11 32%	-	-	-
Kolaczkowo	156	152	-	-	2	86 57%	1 0,6%	29 19%	12	1	-
Pińsko	55	49	-	-	-	40 82%	1 1,8%	7 13%	3	-	5
Rynarzewo	235	216	-	-	10	132 69%	8 3,4%	42 18%	10	1	-
Wolwark	45	40	-	-	1	30 75%	4 8,9%	11 24%	4	-	-
Samokleski Male	23	23	-	-	-	16 70%	- 0%	4 17%	1	-	-
Samokleski Duże	54	52	-	-	1	26 50%	1 1,8%	16 30%	1	-	-
Zalesie	135	102	-	-	2	86 84%	12 8,9%	62 46%	5	2	17
Slonawy	36	23	-	-	-	21 91%	11 30,5%	11 31%	6	-	2
RAZEM	2260	1451	38	511	47	942 65%	98 4,3%	457 20%	97	6	48

NACZELNIK WODZIALU
Iwona Kubiak
Iwona Kubiak

Tabela nr 2 – Wykonanie zaleceń pokontrolnych

Miejscowość	Odpady komunalne			Nieczystości ciekłe		
	Ilość ustawionych pojemników	Zwiększenie częstotliwości wywozu pojemnika	Brak pojemnika na posesji na dzień 30.05.2008r. w %	Ilość posesji podłączonych do kanalizacji	Ilość zawartych umów na wywóz szamba	Brak rachunków i umów na wywóz szamb na dzień 30.05.2008r. w %
Szubin	70 80%	8	2%	15	103 54%	33%
Słupy	1 17%	1	5%	-	14 56%	38%
Ciężkowo	8 42%	1	18%	-	13 50%	32%
Kowalewo	15 71%	2	6%	-	28 70%	16%
Zamość	20 65%	-	11%	-	44 92%	5%
Tur	14 42%	1	17%	-	34 64%	23%
Stary Jaruzyn	8 30%	2	27%	-	5 23%	28%
Żędowo	1 20%	-	17%	-	10 62%	27%
Królíkowo	18 51%	2	15%	-	38 58%	29%
Wąsosz	5 45%	-	18%	-	9 53%	26%

Kołaczkowo	13 45%	1	10%	-	68 79%	12%
Pińsko	1 14%	2	11%	-	34 85%	12%
Rynarzewo	22 52%	6	9%	-	93 70%	18%
Wolwark	6 55%	1	11%	-	18 60%	30%
Samokłęski Małe	2 50%	1	9%	-	11 69%	22%
Samokłęski Duże	8 50%	1	15%	-	15 58%	21%
Zalesie	37 60%	3	19%	-	46 53%	39%
Słonawy	3 27%	-	22%	-	13 62%	35%
RAZEM	252 55%	32	9%	15	596 63%	24%

NACZELNIK WYDZIAŁU
Iwona Kubiak
 Iwona Kubiak